

Nr 252.

Av herr **Pettersson** i Södertälje, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 22, med förslag till lag om expropriation m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om expropriation m. m., har rätten för ägaren av den exproprierade eller med särskild rätt besvärade fastigheten att lösa fastigheten anordnats på ett sätt, som i vissa fall kan leda till stor obillighet mot exproprianten. I sådant avseende hava vid förslaget granskning inom lagrådet justitieråden Bergman och Sjögren i fråga om 68—70 §§ anfört följande:

»Därest den, som instämmer talan om lösningsrätt, icke i stämningen yrkar att jämväl få lösa byggnad eller annat, som påkostats fastigheten, blir exproprianten ställd i valet mellan att avstå detta mot ett av motparten bestämt pris eller att bortföra detsamma och återställa fastigheten i det skick, vari den vid expropriationen befann sig. Den förlust, som i regel är en given följd av denna expropriantens ogynnsamma ställning, får i viss mån karaktären av ett förverkande, som åtminstone i de fall, då lösningsrättens förutsättningar inträtt utan expropriantens eget förvållande, icke kan anses överensstämma med billighet. Men även där exproprianten genom försummelse eller annorledes kan anses själv hava föranlett, att lösningstalan kunnat anställas, synes det mindre billigt, att i anledning härav stadgas en påföljd, som för exproprianten innebär en förmögensförlust, vilken icke kan lämpas efter försummelsens beskaffenhet. Det kan ock anmärkas, att de från arrendelagen hämtade bestämmelserna i 70 § av förslaget icke äro lämpliga, då här fråga icke är om kostnad, som nedlagts å *annans* fastighet. Om en arrendator å den av honom arrenderade fastigheten nedlägger kostnad utan att därtill vara förpliktad, torde han i allmänhet med större eller mindre säkerhet kunna beräkna den vinst, han under arrendetiden härav kan hämta, men någon motsvarighet härtill föreligger icke i förevarande fall.

Därest man föreskriver, att lösningsrätten skall omfatta fastigheten i dess helhet och således även avse därå uppförd byggnad och annat, som tillhör fastigheten, ävensom att i övrigt beträffande fastighetens värde reglerna om expro-

priationsersättning skola tillämpas, då lösningsrätten utövas, synas häremot avgörande betänkligheter icke kunna anföras. Det för 1913 års riksdag framlagda förslaget intog ock denna ståndpunkt, vilken jämväl företräddes av lagutskottet. Om med hänsyn till vad ovan anförts en återgång till det äldre förslagets bestämmelser härutinnan synes påkallad, följer härav, att 68 § sista stycket, 69 § första stycket första punkten samt andra stycket ävensom 70 § böra utgå.

Ändras förslaget i nu antydd riktning, föranledes därav ändring i hänvisningen i 24 § av förslaget till lag om ändring i vissa delar av lagen den 31 augusti 1907 angående stadsplan och tomtindelning.»

Under återopande av vad sålunda inom lagrådet anförts, får jag hemställa, att riksdagen måtte för sin del besluta,

att 68 § sista stycket, 69 § första stycket första punkten och andra stycket samt 70 § skola ur förslaget utgå.

De av bifall till motionen i övrigt påkallade ändringar i den kungl. propositionens lagförslag torde benäget föreslås av lagutskottet.

Stockholm den 26 januari 1917.

Jakob Pettersson.
